

©Irene Galera/JRS

INFÀNCIA REFUGIADA

Per una educació que protegeix

 alboan | **entreculturas**

Infància Refugiada

El món s'enfronta a crisis interconnectades en què el canvi climàtic, els conflictes armats i els desplaçaments forçats es reforcen mútuament, afectant de manera especialment greu a la infància. Actualment, més de 110 milions de persones al món s'han vist obligades a desplaçar-se, i s'estima que gairebé el 40% són nens, nenes i adolescents, molts d'ells privats de protecció, estabilitat i oportunitats de futur.

En regions com el Sudan del Sud i la República Democràtica del Congo, milions de nens i nenes creixen en contextos de refugi o desplaçament prolongat, amb accés molt limitat a serveis bàsics com educació, atenció sanitària o aigua potable. Aquests contextos incrementen de manera alarmant els riscos de violència, abusos, violència sexual, treball infantil o reclutament forçós per grups armats.

L'accés a l'educació esdevé un pilar fonamental en contextos d'emergència. Per a la infància desplaçada, l'escola no només és un espai d'aprenentatge, sinó també un entorn segur que reforça la resiliència, contribueix a la recuperació emocional i redueix l'exposició a múltiples formes de violència. No obstant això, a nivell global, milions de nens i nenes refugiades continuen fora del sistema educatiu, especialment a secundària, cosa que compromet seriosament el seu desenvolupament i les seves perspectives de futur.

Aquestes crisis no són fenòmens aïllats, sinó part d'un escenari global complex que requereix respostes coordinades, cooperació internacional i enfocaments integrals que connectin el local amb el global, posant les persones, i especialment la infància, al centre.

El 2026, l'enfocament d'Entrecultures i Alboan se centra a donar suport a la infància refugiada mitjançant projectes que garanteixin educació, protecció i benestar en contextos d'emergència. Juntament amb les nostres organitzacions sòcies, com el Servei Jesuïta a Refugiats (JRS) i el Servei Jesuïta a Migrants (SJM), acompanyem i atenem persones migrants i refugiades a l'origen, en trànsit, al destí i en el retorn, amb un focus especial en la protecció del dret a l'educació com a eina clau per trencar els cicles d'exclusió i construir futur.

Per aquests motius, el 2026 correm per la Infància Refugiada

Sudan del Sud

Sudan del Sud s'enfronta a una crisi humanitària profunda, estructural i prolongada, que impacta de manera especialment severa la infància. Actualment és el país més pobre del món, amb indicadors de desenvolupament humà crítics, i gran part de la seva població viu en situació d'extrema vulnerabilitat.

El país afronta múltiples reptes, entre els quals destaquen alts nivells de conflicte, conflicte altament violent, deficiències molt greus en matèria d'aigua, sanejament i higiene, vulnerabilitat socioeconòmica, exposició a desastres naturals com inundacions i epidèmies, i manca de capacitat institucional de resposta i d'infraestructura bàsica. Com a resultat d'aquesta crisi, milions de persones, refugiades, desplaçades internes o retornades, lluiten per sobreviure.

La crisi a Sudan ha provocat el desplaçament de més de 12 milions de persones, convertint-la en la major crisi de desplaçament del món, amb més d'11 milions de desplaçats interns i al voltant de 4 milions de persones refugiades i sol·licitants d'asil en països veïns com Txad i Sudan del Sud (ACNUR, 2025), sent Sudan el principal país d'origen, amb el 94 % de les persones refugiades.

En aquest context, la infància, especialment nenes, nens i adolescents refugiats, desplaçats o retornats, es troba entre els grups més afectats. Molts no tenen accés a educació, espais segurs, serveis bàsics d'aigua i sanejament, atenció sanitària ni protecció psicosocial, i en molts casos estan exposats a violència, explotació, desnutrició o malalties.

Organitzacions amb experiència a la zona, com Entrecultures juntament amb el seu soci local Servei Jesuïta a Refugiats (JRS), han desenvolupat intervencions que confirmen la urgència d'actuar.

Aquest projecte proposa intervenir en camps i assentaments de refugiats i pobles d'acollida, com els camps de Makpandu (estat d'Equatoria Occidental) i Maban, així com zones d'assentament de desplaçats interns, amb un enfocament centrat en la infància, prioritzant nenes, nens i adolescents refugiats, retornats o desplaçats interns, així com les seves famílies i comunitats.

El projecte donarà suport a 465 persones (272 dones i 200 homes), prioritzant les persones refugiades, retornades i desplaçades internes, la infància, les persones amb discapacitat i les dones en situació de vulnerabilitat i supervivents de Violència Sexual i de Gènere, en context d'emergència i amb especial atenció a la infància.

Amb aquesta intervenció aspirem no només a mitigar les conseqüències immediates de la crisi (privació, desprotecció, vulnerabilitat), sinó també a contribuir al desenvolupament, la resiliència i el futur d'una generació que ha nascut o crescut enmig del conflicte, una generació que pot ser clau per a la reconstrucció social, la pau i l'estabilitat de Sudan del Sud.

República Democrática del Congo

L'est de la República Democràtica del Congo s'enfronta a una de les crisis humanitàries més greus i prolongades del món, caracteritzada per violència extrema, desplaçaments massius i violacions sistemàtiques dels drets de la infància. La intensificació del conflicte el gener de 2025, amb la presa de les ciutats de Goma i Bukavu, ha obligat més de 2,5 milions de nens i nenes a desplaçar-se, mentre que centenars d'escoles s'han utilitzat com a refugi, deixant més de 375.000 menors sense accés a l'educació.

El Servei Jesuïta a Refugiats (JRS), present al país des de 1995, ha acompanyat de manera constant refugiats, desplaçats i comunitats vulnerables, oferint suport en educació formal i no formal, assistència psicosocial, ajuda d'emergència, mitjans de subsistència, protecció i programes de reconciliació a Kivu Nord i Sud. En els últims anys, els seus programes educatius han beneficiat més de 41.000 persones, amb un enfocament especial en educació inclusiva, formació docent i suport a nenes i joves.

En aquest context, el projecte busca millorar el benestar psicològic i la resiliència d'aproximadament 2.000 nens i nenes, incloent desplaçats, repatriats i menors de comunitats d'acollida, mitjançant sessions de suport psicosocial, prevenció i resposta a abusos, així com activitats recreatives i lúdiques en 10 escoles públiques al voltant de Goma. A més, s'oferirà acompanyament psicosocial als docents i s'organitzaran tornejos esportius i culturals, juntament amb la distribució de kits recreatius, amb l'objectiu de reforçar tant les condicions educatives com la qualitat de vida dels menors beneficiaris.

Corre per una Causa ens recorda que vivim en un context en què les emergències humanitàries, les crisis mediambientals i la inestabilitat política s'entrellacen.

Entendre aquesta complexitat és essencial per construir solucions duradores que garanteixin drets fonamentals, especialment per a la infància en els contextos més fràgils.

CONTRIBUINT ALS ODS

